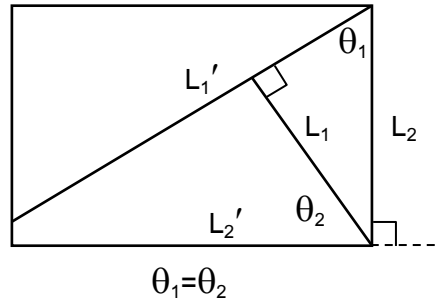

ภาคผนวก

ก. รูปทรงระนาบ (Plane Geometry)

- เมื่อเส้นตรง 2 เส้นที่ตัดกัน (L_1 กับ L_2) ตั้งฉากกับเส้นตรงอื่นอีก 2 เส้น (L_1' กับ L_2') มุมระหว่างเส้นตรงคู่ดังกล่าวจะเท่ากัน $\theta_1 = \theta_2$ ดังแสดงในรูป

- สามเหลี่ยม

ความสัมพันธ์ของสามเหลี่ยมคล้าย

$$\frac{x}{y} = \frac{b}{h}$$

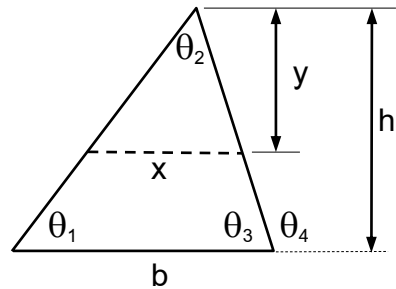
ความสัมพันธ์ของมุมของสามเหลี่ยม

$$\theta_1 + \theta_2 + \theta_3 = 180^\circ$$

$$\theta_4 = \theta_1 + \theta_2$$

พื้นที่สามเหลี่ยม = $\frac{1}{2}bh$

โดยฐาน b หมายถึงด้านที่มีมุมฐาน $\theta \leq 90^\circ$

- วงกลม

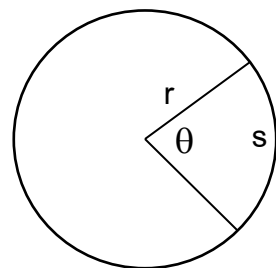
ความยาวเส้นรอบรูปวงกลม = $2\pi r$

พื้นที่วงกลม = πr^2

ความยาวส่วนโค้ง $s = r\theta$

พื้นที่เซกเตอร์ = $\frac{1}{2}r^2\theta$

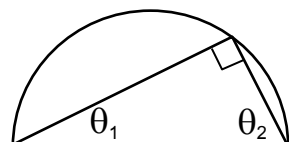
หมายเหตุ: มุม θ ที่ใช้คำนวณต้องอยู่ในหน่วย “เรเดียนต์”

- สามเหลี่ยมที่บรรจุอยู่ในครึ่งวงกลมเป็น

สามเหลี่ยมมุมฉากเสมอ

$$\theta_1 + \theta_2 = 90^\circ$$

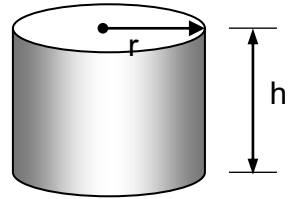
ข. รูปทรงตัน (Solid Geometry)

1. ทรงกระบอก

$$\text{ปริมาตร} = \pi r^2 h$$

$$\text{พื้นที่ผิวข้าง (lateral area)} = 2\pi r h$$

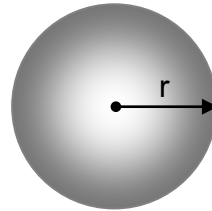
$$\text{พื้นที่ผิวทั้งหมด} = 2\pi r h + 2\pi r^2$$

2. ทรงกลม (sphere)

$$\text{ปริมาตร} = \frac{4}{3}\pi r^3$$

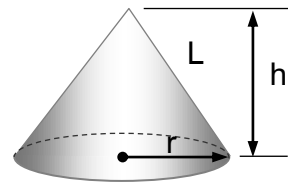
$$\text{พื้นที่ผิว} = 4\pi r^2$$

3. กรวยกลม (circular cone)

$$\text{ปริมาตร} = \frac{1}{3}\pi r^2 h$$

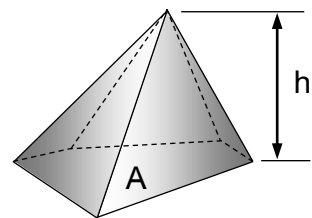
$$\text{พื้นที่ผิวข้าง (lateral area)} = \pi r L$$

4. พีระมิดหรือกรวยทรงใดๆ

$$\text{ปริมาตร} = \frac{1}{3}Ah$$

เมื่อ A เป็นพื้นที่ฐานกรวย

ค. พีชคณิต (Algebra)

1. สมการกำลังสอง (Quadratic equation)

$$ax^2 + bx + c = 0$$

ผลเฉลยหรือรากของสมการ $x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$

2. ลอการิทึม

$$b^x = y, x = \log_b y$$

ลอการิทึมธรรมชาติ (Natural logarithms) $b = e = 2.718282$

$$e^x = y, x = \log_e y = \ln y$$

$$\log(ab) = \log(a) + \log(b)$$

$$\log(a/b) = \log(a) - \log(b)$$

$$\log(1/n) = \log(1) - \log(n) = -\log(n)$$

$$\log(1) = 0$$

$$\log(a^n) = n \log(a)$$

$$\log_{10} x = 0.4343 \ln(x)$$

3. ดีเทอร์มิแนนต์ (Determinants)

ดีเทอร์มิแนนต์อันดับสอง (2nd order determinant)

$$\begin{vmatrix} a_1 & b_1 \\ a_2 & b_2 \end{vmatrix} = a_1 b_2 - a_2 b_1$$

ดีเทอร์มิแนนต์อันดับสาม (3rd order determinant)

$$\begin{vmatrix} a_1 & b_1 & c_1 \\ a_2 & b_2 & c_2 \\ a_3 & b_3 & c_3 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} a_1 & b_1 & c_1 \\ a_2 & b_2 & c_2 \\ a_3 & b_3 & c_3 \end{vmatrix} - \begin{vmatrix} a_1 & b_1 & c_1 \\ a_2 & b_2 & c_2 \\ a_3 & b_3 & c_3 \end{vmatrix} - \begin{vmatrix} a_1 & b_1 & c_1 \\ a_2 & b_2 & c_2 \\ a_3 & b_3 & c_3 \end{vmatrix} - \begin{vmatrix} a_1 & b_1 & c_1 \\ a_2 & b_2 & c_2 \\ a_3 & b_3 & c_3 \end{vmatrix}$$

4. สมการกำลังสาม (Cubic equation)

$$x^3 = Ax + B$$

กำหนดให้ $p = A/3, q = B/2$

กรณีที่ 1: $q^2 - p^3 < 0$ จะได้รากจริงของสมการ 3 ค่า คือ

$$x_1 = 2\sqrt{p} \cos(\phi/3)$$

$$x_2 = 2\sqrt{p} \cos u/3 - 2q/3$$

$$x_3 = 2\sqrt{p} \cos u/3 + 2q/3$$

เมื่อ $u = \arccos \left(\frac{q}{\sqrt{p}} \right)$ ใน $0 < u < 180^\circ$

กรณีที่ 2: $q^2 - p^3 > 0$ จะได้รากจริง 1 ค่า และรากจินตภาพ 2 ค่า คือ

$$x_1 = \left(q + \sqrt{q^2 - p^3} \right)^{1/3} + \left(q - \sqrt{q^2 - p^3} \right)^{1/3}$$

กรณีที่ 3: $q^2 - p^3 = 0$ จะได้รากจริง 3 ค่า โดยมีค่าราก 2 ที่เท่ากัน คือ

$$x_1 = 2q^{1/3}$$

$$x_2 = x_3 = -q^{1/3}$$

สำหรับสมการกำลังสามรูปแบบทั่วไป

$$x^3 + ax^2 + bx + c = 0$$

แทนค่า $x = x_0 - a/3$ จะได้สมการในรูป $x_0^3 = Ax_0 + B$ จากนั้นแก้หาค่า x_0 โดยอาศัยหลักการด้านบน เมื่อได้ว่า x_0 จึงแทนกลับหาค่า x ต่อไป

ง. เรขาคณิตวิเคราะห์ (Analytic Geometry)

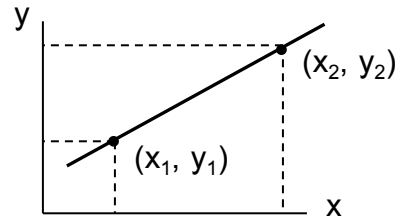
1. สมการเส้นตรง

เส้นตรงที่ผ่านจุด (x_1, y_1) และ (x_2, y_2) มีสมการเป็นดังนี้

$$y - y_1 = m(x - x_1)$$

หรือ $y = mx + (y_1 - mx_1)$

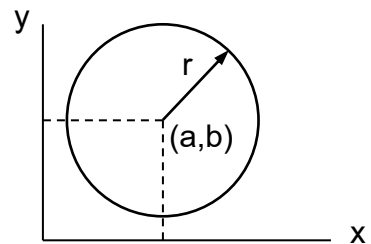
เมื่อความชัน $m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{y_1 - y_2}{x_1 - x_2}$

2. สมการวงกลม

วงกลมรัศมี r มีจุดศูนย์กลางที่พิกัด (a, b) มีสมการเป็นดังนี้

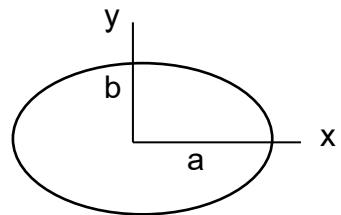
$$(x - a)^2 + (y - b)^2 = r^2$$

3. สมการวงรี

วงรีที่มีความยาวแกนเอกเท่ากับ $2a$ และความยาวแกนโทเท่ากับ $2b$ มีสมการเป็นดังนี้

$$\frac{(x - a)^2}{a^2} + \frac{(y - b)^2}{b^2} = 1$$

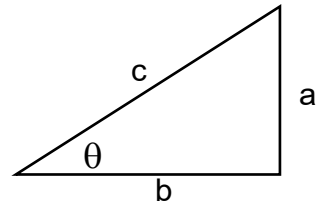
จ. ตรีโกณมิติ (Trigonometry)

1. นิยาม

$$\sin\theta = a/c, \quad \csc\theta = 1/\sin\theta = c/a$$

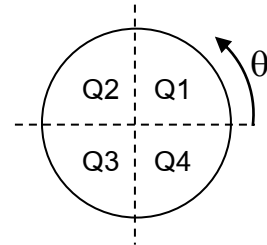
$$\cos\theta = b/c, \quad \sec\theta = 1/\cos\theta = c/b$$

$$\tan\theta = a/b, \quad \cot\theta = 1/\tan\theta = b/a$$

2. เครื่องหมายสำหรับแต่ละควอดแรนต์

	Q1	Q2	Q3	Q4
$\sin\theta, \csc\theta$	+	+	-	-
$\cos\theta, \sec\theta$	+	-	-	+
$\tan\theta, \cot\theta$	+	-	+	-

3. กฎไซน์และโคไซน์ (sine/ cosine law)

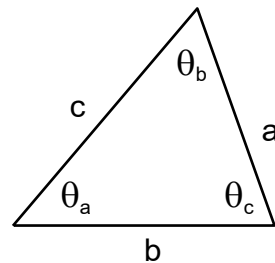
สำหรับสามเหลี่ยมที่มุมทุกมุมมีขนาด $\leq 90^\circ$ (สามเหลี่ยมมุมแหลม) จะได้

ความสัมพันธ์ตามกฎไซน์ ดังนี้

$$\frac{a}{\sin\theta_a} = \frac{b}{\sin\theta_b} = \frac{c}{\sin\theta_c}$$

ความสัมพันธ์ตามกฎโคไซน์ ดังนี้

$$c^2 = a^2 + b^2 - 2ab\cos\theta_c$$

4. ความสัมพันธ์ทางตรีโกณมิติ

ลำดับที่	ความสัมพันธ์	ผลความสัมพันธ์
1	$\sin^2 A + \cos^2 A$	1
2	$1 + \tan^2 A$	$\sec^2 A$
3	$1 + \cot^2 A$	$\csc^2 A$
4	$\tan 2A$	$\frac{2 \tan A}{1 - \tan^2 A}$
5	$\sin 2A$	$2 \sin A \cos A, \frac{2 \tan A}{1 + \tan^2 A}$
6	$\cos 2A$	$\cos^2 A - \sin^2 A, 1 - 2 \sin^2 A, \frac{1 - \tan^2 A}{1 + \tan^2 A}$
7	$\cos^2 A$	$\frac{1 + \cos 2A}{2}$
8	$\sin^2 A$	$\frac{1 - \cos 2A}{2}$
9	$\sin(A/2)$	$\sqrt{\frac{1 - \cos A}{2}}$
10	$\sin(\pi - A)$	$-\sin A$
11	$\cos(\pi - A)$	$\cos A$
12	$\sin(\pi + A)$	$\sin A$
13	$\cos(\pi + A)$	$-\cos A$
14	$2 \sin A \cos B$	$\sin(A + B) \sin(A - B) +$
15	$2 \sin A \sin B$	$\cos(A - B) \cos(A + B) +$
16	$2 \cos A \cos B$	$\cos(A - B) \cos(A + B) +$
17	$\sin(A \mp B)$	$\sin A \cos B \pm \cos A \sin B$
18	$\cos(A \mp B)$	$\cos A \cos B \mp \sin A \sin B$

จ. การดำเนินการเวกเตอร์ (Vector Operations)

1. เวกเตอร์หนึ่งหน่วย (Unit vector)

$$\vec{V} = V_x \vec{i} + V_y \vec{j} + V_z \vec{k}$$

$$|\vec{V}| = \sqrt{V_x^2 + V_y^2 + V_z^2}$$

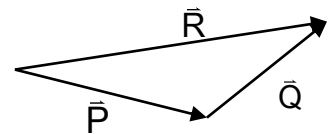
$$\vec{n} = \frac{\vec{V}}{|\vec{V}|} = \frac{(V_x \vec{i} + V_y \vec{j} + V_z \vec{k})}{\sqrt{V_x^2 + V_y^2 + V_z^2}}$$

เมื่อ \vec{i} , \vec{j} , \vec{k} เป็นเวกเตอร์หนึ่งหน่วยในแนวแกน (x, y, z) ส่วน \vec{n} เป็นเวกเตอร์หนึ่งหน่วยของ \vec{V} และมีทิศทางเดียวกับ \vec{V}

2. การบวกเวกเตอร์ (Addition)

$$\vec{R} = \vec{P} + \vec{Q}$$

$$R_x \vec{i} + R_y \vec{j} + R_z \vec{k} = (P_x \vec{i} + P_y \vec{j} + P_z \vec{k}) + (Q_x \vec{i} + Q_y \vec{j} + Q_z \vec{k})$$

กฎการสลับที่: $\vec{P} + \vec{Q} = \vec{Q} + \vec{P}$

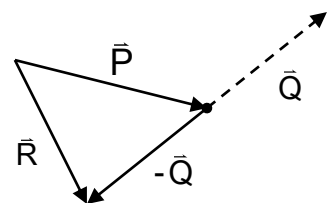
กฎการจัดกลุ่ม: $\vec{P} + (\vec{Q} + \vec{S}) = (\vec{P} + \vec{Q}) + \vec{S}$

3. การลบเวกเตอร์ (Subtraction)

การลบเวกเตอร์ใช้หลักการบวกด้วย

เวกเตอร์ที่มีทิศตรงข้าม

$$\vec{R} = \vec{P} - \vec{Q} = \vec{P} + (-\vec{Q})$$

4. โคไซน์แสดงทิศทาง (Direction cosines)

$$V_x = |\vec{V}| \cos \theta_x, \quad V_y = |\vec{V}| \cos \theta_y, \quad V_z = |\vec{V}| \cos \theta_z$$

$$\cos \theta_x = \frac{V_x}{|\vec{V}|} = l, \quad \cos \theta_y = \frac{V_y}{|\vec{V}|} = m, \quad \cos \theta_z = \frac{V_z}{|\vec{V}|} = n$$

เรียก l, m, n ว่าโคไซน์แสดงทิศทางเทียบกับแกน x, y, และ z ตามลำดับ จึงได้

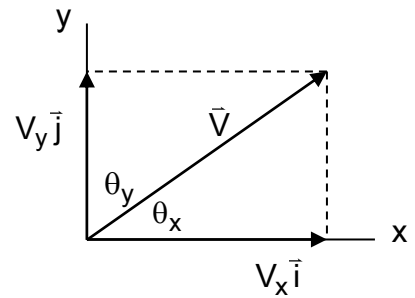
$V_x = |\vec{V}|l$, $V_y = |\vec{V}|m$, $V_z = |\vec{V}|n$ แต่เนื่องจาก $\vec{V} = V_x \vec{i} + V_y \vec{j} + V_z \vec{k}$ ดังนั้น

$$\vec{V} = |\vec{V}|(\vec{i} + m\vec{j} + n\vec{k})$$

ฉะนั้น $\vec{i} + m\vec{j} + n\vec{k} = \frac{\vec{V}}{|\vec{V}|}$ จึงเป็นเวกเตอร์

หนึ่งหน่วยในทิศทาง \vec{V} ดังนั้นจึงได้

$$1^2 + m^2 + n^2 = 1$$

5. Scalar product (Dot product)

$$\vec{P}_1 \cdot \vec{P}_2 = |\vec{P}_1| |\vec{P}_2| \cos \theta$$

$$\begin{aligned} \vec{P}_1 \cdot \vec{P}_2 &= (P_{1x} \vec{i} + P_{1y} \vec{j} + P_{1z} \vec{k}) \cdot (P_{2x} \vec{i} + P_{2y} \vec{j} + P_{2z} \vec{k}) \\ &= P_{1x}P_{2x} + P_{1y}P_{2y} + P_{1z}P_{2z} \end{aligned}$$

จากนิยามของโคไซน์แสดงทิศทางจะได้

$$\frac{\vec{P}_1}{|\vec{P}_1|} = l_1 \vec{i} + m_1 \vec{j} + n_1 \vec{k} \quad \text{และ} \quad \frac{\vec{P}_2}{|\vec{P}_2|} = l_2 \vec{i} + m_2 \vec{j} + n_2 \vec{k}$$

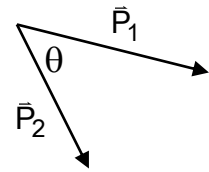
ดังนั้น สามารถหามุม θ ระหว่างเวกเตอร์ \vec{P}_1 และ \vec{P}_2 ได้จาก

$$\cos \theta = \frac{\vec{P}_1 \cdot \vec{P}_2}{|\vec{P}_1| |\vec{P}_2|} = \frac{\vec{P}_1}{|\vec{P}_1|} \cdot \frac{\vec{P}_2}{|\vec{P}_2|}$$

$$= (l_1 \vec{i} + m_1 \vec{j} + n_1 \vec{k}) \cdot (l_2 \vec{i} + m_2 \vec{j} + n_2 \vec{k}) = l_1 l_2 + m_1 m_2 + n_1 n_2$$

กฎการสลับที่: $\vec{P}_1 \cdot \vec{P}_2 = \vec{P}_2 \cdot \vec{P}_1$

กฎการกระจาย: $\vec{P}_1 \cdot (\vec{P}_2 + \vec{P}_3) = \vec{P}_1 \cdot \vec{P}_2 + \vec{P}_1 \cdot \vec{P}_3$

6. Vector product (Cross product)

$$|\vec{P} \times \vec{Q}| = |\vec{P}| |\vec{Q}| \sin \theta$$

ทิศทางของเวกเตอร์ลัพธ์จะตั้งฉากกับเวกเตอร์ที่

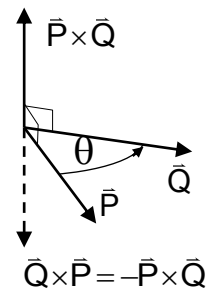
cross กัน ตามกฎมือขวา ดังนั้นสำหรับเวกเตอร์

หนึ่งหน่วยแนวแกนจึงได้

$$\vec{i} \times \vec{j} = \vec{k}, \quad \vec{j} \times \vec{k} = \vec{i}, \quad \vec{k} \times \vec{i} = \vec{j}$$

$$\vec{j} \times \vec{i} = -\vec{k}, \quad \vec{k} \times \vec{j} = -\vec{i}, \quad \vec{i} \times \vec{k} = -\vec{j}$$

$$\vec{i} \times \vec{i} = 0, \quad \vec{j} \times \vec{j} = 0, \quad \vec{k} \times \vec{k} = 0$$

ดำเนินการโดยใช้หลักการกระจายได้เป็น

$$\begin{aligned}\vec{P} \times \vec{Q} &= P_x (\vec{j} \times \vec{k}) - P_y (\vec{i} \times \vec{k}) + P_z (\vec{i} \times \vec{j}) \\ &= P_x (\vec{j} \times \vec{k}) - P_y (\vec{i} \times \vec{k}) + P_z (\vec{i} \times \vec{j}) \\ &= P_x (\vec{j} \times \vec{k}) - P_y (\vec{i} \times \vec{k}) + P_z (\vec{i} \times \vec{j})\end{aligned}$$

ดำเนินการโดยใช้หลักการดีเทอร์มิแนนต์

$$\vec{P} \times \vec{Q} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ P_x & P_y & P_z \\ Q_x & Q_y & Q_z \end{vmatrix}$$

7. Triple scalar/vector product

Triple scalar product นิยามดังต่อไปนี้

$$\vec{Q} \cdot (\vec{R} \times \vec{P}) = (\vec{Q} \cdot \vec{R}) \times \vec{P}$$

ซึ่งเขียนในรูปการดำเนินการแบบดีเทอร์มิแนนต์ได้เป็น

$$\vec{Q} \cdot (\vec{R} \times \vec{P}) = \begin{vmatrix} Q_x & Q_y & Q_z \\ R_x & R_y & R_z \\ P_x & P_y & P_z \end{vmatrix}$$

Triple vector product (double vector cross) นิยามดังต่อไปนี้

$$\vec{Q} \cdot (\vec{R} \times \vec{P}) = (\vec{Q} \cdot \vec{R}) \times \vec{P}$$

$$\vec{P} \times (\vec{Q} \cdot \vec{R}) = \vec{P} \times (\vec{Q} \cdot \vec{R})$$

โดย $\vec{R} \cdot \vec{P}$ ให้ผลลัพธ์เป็นสเกลาร์ k ดังนั้น $\vec{R} \times \vec{P} = k\vec{Q}$

8. การดำเนินการอนุพันธ์ของเวกเตอร์

$$\frac{d\vec{P}}{dt} = \frac{dP_x}{dt} \vec{i} + \frac{dP_y}{dt} \vec{j} + \frac{dP_z}{dt} \vec{k}$$

$$\frac{d(\vec{P} \cdot \vec{Q})}{dt} = \vec{P} \cdot \frac{d\vec{Q}}{dt} + \vec{Q} \cdot \frac{d\vec{P}}{dt}$$

$$\frac{d(\vec{P} \times \vec{Q})}{dt} = \vec{P} \times \frac{d\vec{Q}}{dt} + \frac{d\vec{P}}{dt} \times \vec{Q}$$

9. การดำเนินการปริพันธ์ของเวกเตอร์

$$\int \vec{V} dt = \int V_x \vec{i} + V_y \vec{j} + V_z \vec{k} \quad \vec{i} = \vec{V} \int dt_x \quad \vec{j} = \vec{V} \int dt_y \quad \vec{k} = \vec{V} \int dt_z$$

ข. อนุกรม (Series)

อนุกรมของฟังก์ชันที่สำคัญ

$$|x| < 1 \quad e^x = 1 + x + \frac{x^2}{2!} + \frac{x^3}{3!} + \frac{x^4}{4!} + \dots = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!} \quad [x^2 < \infty]$$

$$\sin x = x - \frac{x^3}{3!} + \frac{x^5}{5!} - \frac{x^7}{7!} + \dots = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n x^{2n+1}}{(2n+1)!} \quad [x^2 < \infty]$$

$$\cos x = 1 - \frac{x^2}{2!} + \frac{x^4}{4!} - \frac{x^6}{6!} + \dots = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n x^{2n}}{(2n)!} \quad [x^2 < \infty]$$

$$\sinh x = \frac{e^x - e^{-x}}{2} = x + \frac{x^3}{3!} + \frac{x^5}{5!} + \frac{x^7}{7!} + \dots \quad [x^2 < \infty]$$

$$\cosh x = \frac{e^x + e^{-x}}{2} = 1 + \frac{x^2}{2!} + \frac{x^4}{4!} + \frac{x^6}{6!} + \dots \quad [x^2 < \infty]$$

การกระจายอนุกรมกำลัง (Power series expansion)

$$\sum_{n=0}^{\infty} a_n (x - x_0)^n = a_0 + a_1 (x - x_0) + a_2 (x - x_0)^2 + a_3 (x - x_0)^3 + \dots$$

การกระจายอนุกรมเทเลอร์ (Taylor series expansion)

$$f(x) \approx f(x_0) + f'(x_0)h + \frac{f''(x_0)}{2!}h^2 + \frac{f'''(x_0)}{3!}h^3 + \dots + \frac{f^{(n)}(x_0)}{n!}h^n + \dots$$

$$= \sum_{n=0}^{\infty} \frac{h^n}{n!} f^{(n)}(x_0)$$

เมื่อ x_0 เป็นจุดตรึง และ x เป็นจุดที่ขยายออกไปรอบ x_0 ดังนั้น $h = x - x_0$ จึงเป็นระยะห่างจากจุดตรึงถึงจุดที่ขยายออกไป

ข. อนุพันธ์ (Derivatives)

ลำดับที่	อนุพันธ์	ผลอนุพันธ์
1	$\frac{dc}{dx}$	0
2	$\frac{dx^n}{dx}$	nx^{n-1}
3	$\frac{d(u \pm v)}{dx}$	$\frac{du}{dx} \pm \frac{dv}{dx}$
4	$\frac{d(uv)}{dx}$	$v \frac{du}{dx} + u \frac{dv}{dx}$
5	$\frac{d}{dx} \left(\frac{u}{v} \right), \frac{d(uv^{-1})}{dx}$	$\frac{v \frac{du}{dx} - u \frac{dv}{dx}}{v^2}$
6	$\frac{d}{dx} u^n$	$nu^{n-1} \frac{du}{dx}$
7	$\frac{d}{dx} \ln(ax + k)$	$\frac{a}{ax + k}$
8	$\frac{d}{dx} e^{ax}$	ae^{ax}
9	$\frac{d}{dx} a^x$	$a^x \ln a$
10	$\frac{d}{dx} \log_a x$	$\frac{1}{x \ln a}$
11	$\frac{d}{dx} \sin x$	$\cos x$
12	$\frac{d}{dx} \cos x$	$-\sin x$
13	$\frac{d}{dx} \tan x$	$\sec^2 x$
14	$\frac{d}{dx} \cot x$	$-\csc^2 x$
15	$\frac{d}{dx} \arcsin x$	$\frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$
16	$\frac{d}{dx} \arccos x$	$-\frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$
17	$\frac{d}{dx} \arctan x$	$\frac{1}{1+x^2}$
18	$\frac{d}{dx} \operatorname{arccot} x$	$-\frac{1}{1+x^2}$

19	$\frac{d}{dx} \operatorname{arcsec} x$	$\frac{1}{ x \sqrt{x^2-1}}$
20	$\frac{d}{dx} \operatorname{arccsc} x$	$-\frac{1}{ x \sqrt{x^2-1}}$
21	$\frac{d}{dx} \sinh x$	$\cosh x$
22	$\frac{d}{dx} \cosh x$	$\sinh x$
23	$\frac{d}{dx} \tanh x$	$\operatorname{sech}^2 x$
24	$\sin dx$	$\approx \tan dx, \approx dx$ เมื่อ dx เป็นมุมค่าน้อยๆ
25	$\cos dx$	≈ 1 เมื่อ dx เป็นมุมค่าน้อยๆ

ณ. ปริพันธ์ (Integrals)

ลำดับที่	ปริพันธ์	ผลปริพันธ์
1	$\int k dx$	$kx + C$
2	$\int x^n dx$	$\frac{x^{n+1}}{n+1} + C ; n \neq -1$
3	$\int \frac{1}{ax+k} dx$	$\frac{1}{a} \ln(ax+k) + C$
4	$\int e^{ax} dx$	$\frac{e^{ax}}{a} + C$
5	$\int a^x dx$	$\frac{a^x}{\ln a} + C$
6	$\int x e^{ax} dx$	$\frac{e^{ax}}{a^2} (ax - 1) + C$
7	$\int \ln x dx$	$x \ln x - x + C$
8	$\int x^n \ln x dx$	$x^{n+1} \left(\frac{\ln x}{n+1} - \frac{1}{(n+1)^2} \right) + C ; n \neq -1$
9	$\int \sin x dx$	$-\cos x + C$
10	$\int \cos x dx$	$\sin x + C$
11	$\int \tan x dx$	$\ln \sec x + C$
12	$\int \csc x dx$	$\ln \csc x - \cot x + C$
13	$\int \sec x dx$	$\ln \sec x + \tan x + C ; \frac{1}{2} \ln \left(\frac{1+\sin x}{1-\sin x} \right) + C$
14	$\int \cot x dx$	$\ln \sin x + C$
15	$\int \sin^2 x dx$	$\frac{x}{2} - \frac{\sin 2x}{4} + C$
16	$\int \cos^2 x dx$	$\frac{x}{2} + \frac{\sin 2x}{4} + C$
17	$\int \csc^2 x dx$	$-\cot x + C$
18	$\int \sec^2 x dx$	$\tan x + C$
19	$\int \sin^3 x dx$	$-\frac{\cos x}{3} (2 - \sin^2 x) + C$

20	$\int \cos^3 x dx$	$\frac{\sin x}{3} - \cos^3 x + C$
21	$\int \sin x \cos x dx$	$\frac{\sin^2 x}{2} + C$
22	$\int \sec x \tan x dx$	$\sec x + C$
23	$\int \csc x \cot x dx$	$-\csc x + C$
24	$\int x \sin x dx$	$\sin x - x \cos x + C$
25	$\int x \cos x dx$	$\cos x + x \sin x + C$
26	$\int x^2 \sin x dx$	$2x \sin x - (x^2 - 2) \cos x + C$
27	$\int x^2 \cos x dx$	$2x \cos x + (x^2 - 2) \sin x + C$
28	$\int e^{ax} \sin bxdx$	$\frac{e^{ax}}{a^2 + b^2} (a \sin bx - b \cos bx) + C$
29	$\int e^{ax} \cos bxdx$	$\frac{e^{ax}}{a^2 + b^2} (a \cos bx + b \sin bx) + C$
30	$\int e^{ax} \sin^2 x dx$	$\frac{e^{ax}}{4 + a^2} \left(a \sin^2 x - \sin 2x + \frac{2}{a} \right) + C$
31	$\int e^{ax} \cos^2 x dx$	$\frac{e^{ax}}{4 + a^2} \left(a \cos^2 x + \sin 2x + \frac{2}{a} \right) + C$
32	$\int e^{ax} \sin x \cos x dx$	$\frac{e^{ax}}{4 + a^2} \left(\frac{a}{2} \sin 2x - \cos 2x \right) + C$
33	$\int \frac{1}{\sqrt{x^2 \pm a^2}} dx$	$\ln \left(x + \sqrt{x^2 \pm a^2} \right) + C$
34	$\int \frac{1}{\sqrt{a^2 - k^2 x^2}} dx$	$\frac{1}{k} \arcsin \left(\frac{kx}{a} \right) + C$
35	$\int \frac{1}{ x \sqrt{x^2 - 1}} dx$	$\operatorname{arcsec} x + C$
30	$\int \frac{1}{x^2 + a^2} dx$	$\frac{1}{a} \arctan \left(\frac{x}{a} \right) + C$
31	$\int \frac{1}{x^2 - a^2} dx$	$\frac{1}{2a} \ln \left(\frac{x-a}{x+a} \right) + C$
36	$\int \frac{x}{\sqrt{x^2 \pm a^2}} dx$	$\sqrt{x^2 \pm a^2}$
37	$\int \frac{x}{\sqrt{a^2 \pm x^2}} dx$	$\pm \sqrt{a^2 \pm x^2}$

38	$\int \arcsin x dx$	$x \arcsin x + \sqrt{1-x^2} + C$
39	$\int \arccos x dx$	$x \arccos x - \sqrt{1-x^2} + C$
40	$\int \arccos x dx$	$x \arccos x - \sqrt{1-x^2} + C$
41	$\int \arccos x dx$	$x \arccos x - \sqrt{1-x^2} + C$
42	$\int \arctan x dx$	$x \arctan x - \frac{1}{2} \ln 1+x^2 + C$
43	$\int \operatorname{arccot} x dx$	$x \operatorname{arccot} x + \frac{1}{2} \ln 1+x^2 + C$
44	$\int \operatorname{arcsec} x dx$	$x \operatorname{arcsec} x - \ln x + \sqrt{x^2-1} + C$
45	$\int \operatorname{arccsc} x dx$	$x \operatorname{arccsc} x + \ln x + \sqrt{x^2-1} + C$
46	$\int \sinh x dx$	$\cosh x + C$
47	$\int \cosh x dx$	$\sinh x + C$
48	$\int \tanh x dx$	$\ln \cosh x + C$

ญ. การแปลงลาปลาซ

ลำดับที่	F(s)	f(t) = L ⁻¹ {F(s)}
1	$\frac{1}{s}$	1
2	$\frac{1}{s^2}$	t
3	$\frac{(n-1)!}{s^n}$	t^{n-1} ; n=1,2,3,...
4	$\frac{1}{2}\sqrt{\pi}s^{-3/2}$	$t^{1/2}$
5	$\sqrt{\pi}s^{-1/2}$	$t^{-1/2}$
6	$\frac{(2n-1)!}{2^n} \sqrt{\pi} s^{-(n+1/2)}$	$t^{n+1/2}$; n=1,2,3,...
7	$\frac{1}{s-a}$	e^{at}
8	$\frac{a}{s^2+a^2}$	$\sin(at)$
9	$\frac{s}{s^2+a^2}$	$\cos(at)$
10	$\frac{a}{s^2-a^2}$	$\sinh(at)$
11	$\frac{s}{s^2-a^2}$	$\cosh(at)$
12	$\frac{2as}{(s^2+a^2)^2}$	$t\sin(at)$
13	$\frac{s^2-a^2}{(s^2+a^2)^2}$	$t\cos(at)$
14	$\frac{(n-1)!}{(s-a)^n}$	$t^{n-1}e^{at}$
15	$\frac{a}{(s-b)^2+a^2}$	$e^{bt}\sin(at)$
16	$\frac{s-b}{(s-b)^2+a^2}$	$e^{bt}\cos(at)$
17	$\frac{2a^3}{(s^2+a^2)^2}$	$\sin(at)\cos(at)$
18	$\frac{1}{1+as}$	$\frac{1}{a}e^{-t/a}$

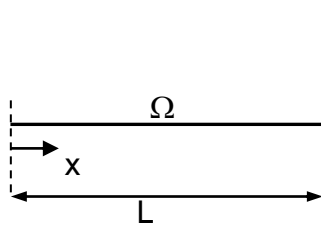
19	$\frac{1}{s-a}$	$\frac{1}{a}e^{at}$
20	$\frac{1}{s+a}$	$1-e^{-t/a}$
21	$\frac{1}{(s+a)^2}$	$\frac{1}{a^2}te^{-t/a}$
22	$\frac{1}{s-b}$	$\frac{e^{at}-e^{bt}}{a-b}$
23	$\frac{1}{s-bs}$	$\frac{e^{-t/a}-e^{-t/b}}{a-b}$
24	$\frac{s}{(s+a)^2}$	$1-ate^{-t/a}$
25	$\frac{s}{(s+a)^2}$	$\frac{1}{a^3}(a-t)e^{-t/a}$
26	$\frac{s}{s-b}$	$\frac{ae^{at}-be^{bt}}{a-b}$; เมื่อ $a \neq b$
27	$\frac{s}{s-bs}$	$\frac{ae^{-t/b}-be^{-t/a}}{a-b}$
28	$\frac{1}{s^2+a}$	$\frac{1}{a^2}e^{at}$
29	$\frac{2a^2}{s^2+4a^2}$	$\sin^2(at)$
30	$\frac{2a^2}{s^2-4a^2}$	$\sinh^2(at)$
31	$\frac{a^3}{s^4+a^4}$	$\frac{1}{\sqrt{2}}\left(\cosh\frac{at}{\sqrt{2}}\sin\frac{at}{\sqrt{2}}-\sinh\frac{at}{\sqrt{2}}\cos\frac{at}{\sqrt{2}}\right)$
32	$\frac{a^2s}{s^4+a^4}$	$\sin\frac{at}{\sqrt{2}}\sinh\frac{at}{\sqrt{2}}$
33	$\frac{as^2}{s^4+a^4}$	$\frac{1}{\sqrt{2}}\left(\cos\frac{at}{\sqrt{2}}\sinh\frac{at}{\sqrt{2}}+\sin\frac{at}{\sqrt{2}}\cosh\frac{at}{\sqrt{2}}\right)$
34	$\frac{s^3}{s^4+a^4}$	$\cos\frac{at}{\sqrt{2}}\cosh\frac{at}{\sqrt{2}}$
35	$\frac{a^3}{s^4-a^4}$	$\frac{1}{2}(\sin(at)\sin(at))$
36	$\frac{a^2s}{s^4-a^4}$	$\frac{1}{2}(\cos(at)\cos(at))$

37	$\frac{as^2}{s^4 - a^4}$	$\frac{1}{2}(\sin(at) - \sin(-at))$
38	$\frac{s^3}{s^4 - a^4}$	$\frac{1}{2}(\cos(at) - \cos(-at))$
39	$\frac{2a^2s}{s^4 + 4a^4}$	$\sin(at)\sin(at)$
40	$\frac{s^2 - 2a^2}{s^4 + 4a^4}$	$\cos(at)\sin(at)$
41	$\frac{s^2 - 2a^2}{s^4 + 4a^4}$	$\sin(at)\cos(at)$
42	$\frac{s^3}{s^4 + 4a^4}$	$\cos(at)\cos(at)$
43	$\frac{as^2}{s^2 - a^2}$	$\frac{1}{2}(\sin(at) + \cos(at))$
44	$\frac{s^3}{s^2 - a^2}$	$\cos(at) - \frac{at}{2}\sin(at)$
45	$\frac{a^3}{s^2 - a^2}$	$\frac{1}{2}(at\cos(at) + \sin(at))$
46	$\frac{as}{s^2 - a^2}$	$\frac{t}{2}\sin(at)$
47	$\frac{as^2}{s^2 - a^2}$	$\frac{t}{2}(\sin(at) + \cos(at))$
48	$\frac{s^3}{s^2 - a^2}$	$\cos(at) + \frac{at}{2}\sin(at)$

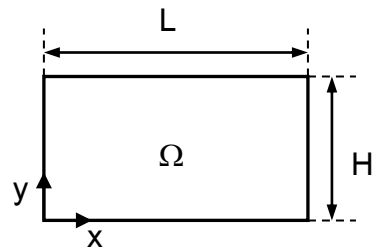
ฎ. การแปลงหน่วย

ฎ. เงื่อนไขขอบ

ถ้าในสมการอนุพันธ์ที่ต้องการแก้มีตัวแปรที่ระบุพิกัด หรือตำแหน่งในอาณาบริเวณ ดังตัวอย่างรูป (a) เป็นปัญหา 1 มิติ และ (b) เป็นปัญหา 2 มิติ โดยสัญลักษณ์ Ω หมายถึงโดเมน

(a) โดเมนปัญหา 1 มิติ

(b) โดเมนปัญหา 2 มิติ

จากรูป ปัญหา 1 มิติจึงมีขอบซ้าย ($x=0$) และขอบขวา ($x=L$) ส่วนปัญหา 2 มิติมีขอบซ้าย ($x=0$) ขอบขวา ($x=L$) ขอบล่าง ($y=0$) และขอบบน ($y=H$) ในการแก้ปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องกำหนด ค่าขอบ หรือ เงื่อนไขขอบ (boundary condition) ให้ด้วยจึงจะแก้หาผลเฉลยได้ การกำหนดค่าขอบทำได้ 3 แบบดังนี้

(1) *Dirichlet* คือการกำหนดเงื่อนไขขอบด้วยค่าคงที่ เช่น

$$T(0) = 100 \quad \rightarrow \text{หมายถึง ที่ } x=0 \text{ (ขอบซ้าย) ค่า } T=100$$

$$T(x,H) = 20 \quad \rightarrow \text{หมายถึง ที่ } y=H \text{ (ขอบบน) ค่า } T=20$$

(2) *Neumann* คือการกำหนดเงื่อนไขขอบด้วยค่าอนุพันธ์ของตัวแปร เช่น

$$\frac{dT}{dx}(L) = 0 \quad \rightarrow \text{หมายถึง ที่ } x=L \text{ (ขอบขวา) ค่า } \frac{dT}{dx} = 0$$

$$\frac{dT}{dy}(x,0) = 1 \quad \rightarrow \text{หมายถึง ที่ } y=0 \text{ (ขอบล่าง) ค่า } \frac{dT}{dy} = 1$$

(3) *Robin* หรือ *Mixed* คือคือการกำหนดเงื่อนไขขอบแบบผสม เช่น

$$T(0) + \frac{dT}{dx}(0) = 5 \quad \rightarrow \text{หมายถึง ที่ } x=0 \text{ (ขอบขวา) ค่า } T + \frac{dT}{dx} = 0$$

$$T(L, y) - \frac{dT}{dy}(L, y) = 2 \quad \rightarrow \text{หมายถึง ที่ } x=L \text{ (ขอบขวา) ค่า } T - \frac{dT}{dy} = 2$$